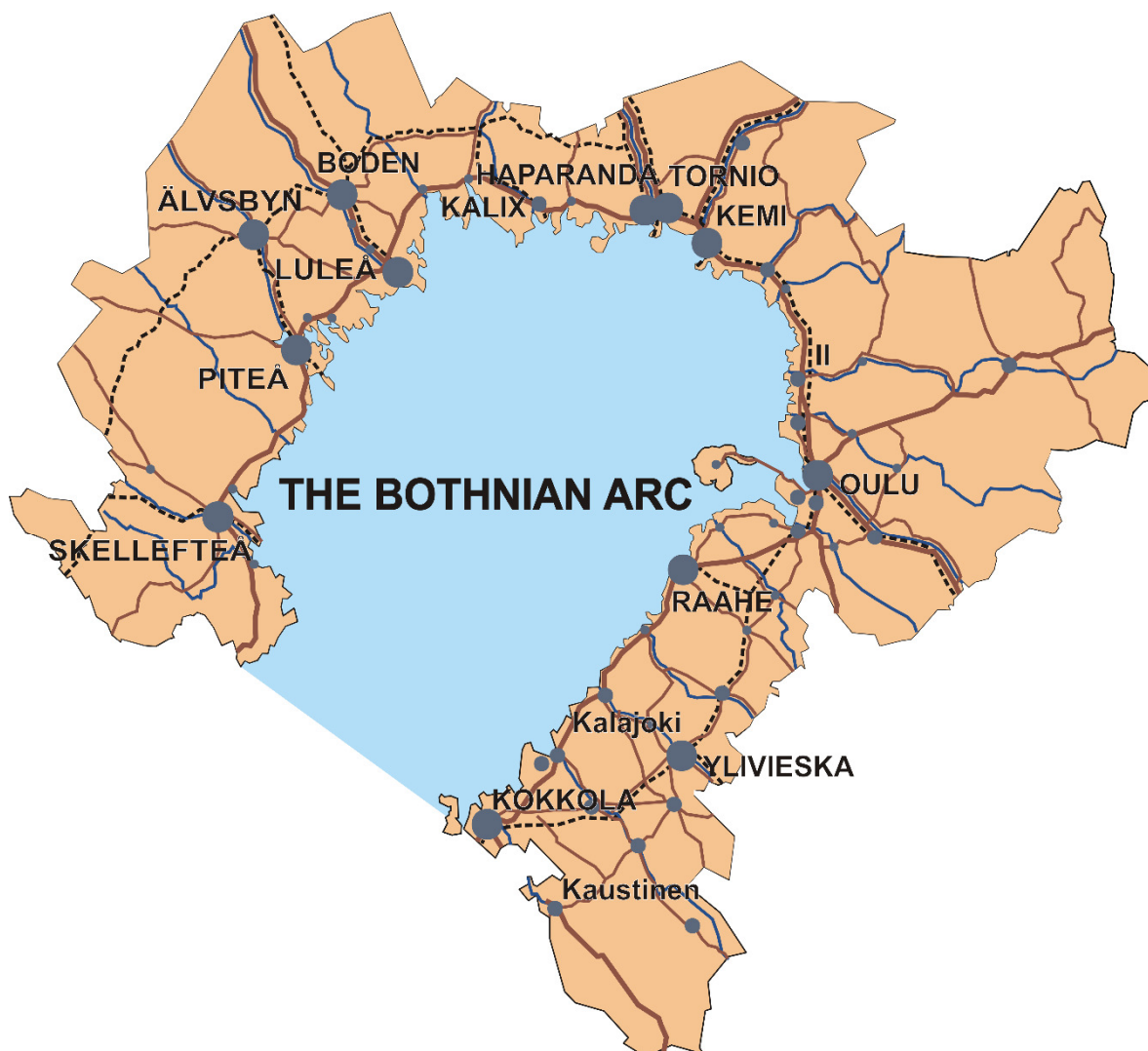

Toimintasuunnitelma 2016

SISÄLLYSLUETTELO

1. BOTHNIAN ARC YHDISTYS	3
Yhdistyksen tarkoitus ja jäsenet	3
2. VISIO JA PÄÄMÄÄRÄ	4
Bothnian Arc:n kehittämistyön päävisio	4
3. KUINKA PITKÄLLE OLEMME PÄÄSSEET?	5
4. BOTHNIAN ARC:N TOIMINTASUUNNITELMA 2016	6
Yhteistyö yleisellä tasolla	6
4.1. Alueellisen yhteistyön lisääminen ja toimijoiden aktivoiminen	6
4.2. Edunvalvonta	7
4.3. Yritysten ja organisaatioiden yhteistyön aktivoiminen	8
4.4. Strategisia kehittämistoimenpiteitä	8
4.5. Markkinointi ja tiedottaminen	8
5. TOTEUTTAMISEN VOIMAVARAT	9

1. BOTHNIAN ARC YHDISTYS

Yhdistyksen tarkoitus ja jäsenet

Yhdistyksen tarkoituksena on jäsenten taloudellisen edun edistäminen yhteiskuntasuunnitteluun, ympäristöön ja kulttuuriin, elinkeinoelämän kehittämiseen, tutkimukseen ja koulutukseen sekä markkinointiin liittyviä palveluja tarjoamalla ja muuta näitä tarkoituksia palvelevaa toimintaa harjoittamalla.

Bothnian Arc –yhdistys valvoo jäsentensä yhteisiä etuja ja pyrkii yhdessä jäsenkuntiansa/seutukuntiansa kanssa vaikuttamaan päättäjiin sekä kansallisella että eurooppalaisella tasolla.

Yhdistys on avoin Perämerenkaaren alueella sijaitseville kunnille, seutukunnille ja muille vastaaville. Yhdistyksen jäseniä voivat olla myös yritykset, järjestöt ja viranomaiset. Jäsenten tulee seurata yhdistyksen sääntöjä ja päätöksiä ja myötävaikuttaa yhdistyksen tavoitteiden saavuttamiseen.

Yhdistyksen hallitus käsittelee jäsenyyshakemukset. Yhdistyksen kotipaikka on Haaparannan kunta, Norrbottenin lääni.

Älvsbyn kunta on eronnut yhdistyksestä 1.1.2016 lähtien.

Jäsenkunnissa ja seutukunnissa asuu yhteensä n. 710 000 ihmistä.

Alkaneella toimintakaudella yhdistyksellä on 12 jäsentä:

Jäsenet	Asukasluku 2015-12-31	Osuus 2015
Kemi – Tornion seutukunta	58 778	8,29%
Oulunkaaren seutukunta	23 855	3,36%
Oulun seutukunta	244 453	34,47%
Raahen kaupunki	25 165	3,55%
Ylivieskan seutukunta	44 215	6,23%
Keski-Pohjanmaan Liitto	69 032	9,73%
Yhteensä SUOMI	465 498	65,63%
Haaparannan kaupunki	9 831	1,39%
Kalixin kunta	16 248	2,29%
Bodenin kunta	27 913	3,94%
Luulajan kunta	76 088	10,73%
Piteån kunta	41 548	5,86%
Skellefteån kunta	72 031	10,16%
Yhteensä RUOTSI	243 659	34,37%
YHTEENSÄ	709 157	100,00%

2. VISIO JA PÄÄMÄÄRÄ

Bothnian Arc:n kehittämistyön päävisio on;

”Perämerenkaaren alueesta kehitetään Pohjois-Euroopan toiminnallisesti yhdentynein raja-alue sekä Euroopan Unionin pohjoisin teollisuuden, tutkimuksen ja osaamisen keskittymä.”

Visio tarkoittaa että:

- Perämerenkaaresta tulee Pohjois-Euroopan johtava, kokonaisvaltaisesti kehittyvä alue, mikä tarkoittaa sekä vahvaa taloudellista kasvua, korkeaa sosiaalista hyvinvointia että kestävästä ympäristökehitystä.
- Alue on vetovoimainen ja viihtyisä ja täällä on helppo elää, työskennellä ja opiskella riippumatta siitä missä päin aluetta asuu.
- Alue on Euroopan puhtain rannikkoalue.

Perämerenkaaren kehityksen hyväksi paikallisella, alueellisella ja valtiollisella tasolla työskentelevät toimijat on mahdollisimman laajasti sitoutettava näihin tavoitteisiin.

Kasvun tavoite perustuu Perämerenkaaren alueen vahvaan kansainväliseen profiiliin, vetovoimaisuuteen, kilpailukykyyn ja suuriin kasvumahdollisuuksiin. Perämerenkaaren yhdentyminen ei sinänsä ole päämäärä vaan tapa edistää kasvua ja hyvinvointia.

Kasvutavoite on kuitenkin nähtävä laajemmin. Se täytyy yhdistää ympäristön huomioonottamiseen ja kestäväan kehitykseen. Perämerenkaarella on vahva ympäristöprofiili ja tavoitteena on pysyä Euroopan puhtaimpana rannikkoalueena. Alueella pyritään kehittämään mm. ympäristöstävällisiä energiaratkaisuja. Pyrkimyksenä on oltava taloudellisen kasvun, hyvinvoinnin, ympäristön ja kestäväan kehityksen yhteensovittaminen.

Kokonaisvaltainen kehitys luodaan edistämällä alueen tasapainoista kehittämistä keskustan ja reuna-alueiden hyötyessä toistensa vahvuuksista ja eduista. Tämä päämäärä on myös eurooppalaisella rakennepoliitikalla, jonka tehtävänä on edistää eurooppalaista yhteenkuuluvuutta. Se on tavoitteena myös EU-ohjelmilla, jotka ovat tärkeitä alueen kehittämisen instrumentteja.

Euroopan tasolla lisääntyvät odotukset raja-alueista kasvun voimanlähteinä ja sisämarkkinoiden toteuttajina, Lissabonin strategioiden toteuttajina. Toimiva rajanylinen yhteistyö voi toimia mallina koko Euroopan Unionin yhdentymiselle. Yhteistyö käsittää kaiken jokapäiväisestä elämästä, elinkeinoelämään, työmarkkinoihin, koulutukseen, kulttuuriin, ympäristöön ja fyysiseen suunnitteluun ym. – ja se on sitoutettava poliittisesti alueellisella ja paikallisella tasolla.

3. KUINKA PITKÄLLE OLEMME PÄASSEET?

Suomen ja Ruotsin hallitukset ovat osoittaneet lisääntyvää kiinnostusta osallistua rajanylisen yhteistyön kehittämiseen. Suomen ja Ruotsin EU-jäsenyyden myötä on myös nostettu esiin raja-alueiden ainutlaatuinen tehtävä sillanrakentajina ja sisämarkkinoiden toteuttajina. Kasvun mahdollisuus on paljon suurempi raja-alueilla, koska markkinoiden mielenkiinto molemmin puolin valtakunnanrajaa on helpompi herättää.

Samanlainen lisääntynyt kiinnostus rajaseutujen kehittämisessä on näkynyt myös EU:n ja Pohjoismaiden ministerineuvoston toiminnassa. Resursseja suunnataan koko ajan lisää rajaseutujen kehittämiseen. Myös OECD:n huomio on kiinnittynyt rajaseutujen uusiin ja lisääntyneisiin kasvumahdollisuuksiin.

Yhteistyö Perämerenkaaren alueella tehostui, kun vuonna 1998 päätettiin rakentaa projekti, missä tavoitteena oli edistää konkreettista rajaylistä yhteistyötä. Projektin päätteeksi vuonna 2002 Ruotsin puolen 6 kuntaa ja Suomen puolen 5 seutukuntaa päättivät perustaa Bothnian Arc - yhdistyksen jatkamaan tätä tärkeäksi koettua toimintaa. Alueeseen liittyi myöhemmin Älvsbyn kunta ja Keski-Pohjanmaan liitto. Vuoden 2015 alusta jäsenistöön tuli muutos niin, että Raahen seutukunnan tilalle tuli Raahen kaupunki.

Yhteistoiminnan ehkä merkittävin kehittyminen alkoi, kun koko Perämerenkaaren alue pääsi samaan Interreg IV A Pohjoinen ohjelmaan vuonna 2007. Bothnian Arc on osallistunut aktiivisesti usean hankkeen valmisteluun ja/tai toteutukseen. Näiden useista EU-ohjelmista rahoitettujen hankkeiden yhteissumma on noin 18 M€. Partnereita on ollut kaikkiaan noin 80 ja satoja yrityksiä on osallistunut eri hankkeisiin.

Vuonna 2008 tarkennettiin toimintasuunnitelmaa koska oli välttämätöntä tunnistaa ja priorisoida strategisesti tärkeimmät toiminta-alueet. Nämä priorisoidut panostusalueet keskittyvät lähinnä elinkeinotoiminnan kehittämiseen, hankkeiden lisäämiseen, markkinointiin sekä edunvalvontaan.

Pohjoismaiden Ministerineuvosto on antanut Bothnian Arc:lle erityisen rajayhteistyö-organisaatio statuksen ja rahoittaa meidän toimintaa. Tämän rahoituksen avulla meillä on mahdollisuus laajempaan ja monipuolisempaan toimintaan.

Vuosittain olemme järjestäneet seminaareja ajankohtaisista aiheista kuten Itämeri, Barents, EU:n edunvalvonta, kaivosteollisuus, ydinvoimalahanke ja liikenneverkosto.

Viimeisten vuosien aikana olemme lisänneet edunvalvontaa osallistumalla mm. kansalliseen ja kansainväliseen keskusteluun Interreg Pohjoinen 2014-2020 rahoitusohjelmasta ja sen sisällöstä sekä esim. Euroopan TEN-T liikenneverkostosta.

Olemme osallistuneet OECD:n vetämään "Cross Border Innovation Policies" –projektiin, missä selvitettiin rajanylisen innovaatiotoiminnan mahdollisuuksia. Olemme valmistelleet työttömyyshanketta yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Tarkoituksena on rakentaa yhteinen Innovaatio- kasvu- ja työllisyysohjelma Perämerenkaarelle.

Viime vuosina on yhteistyöhön tullut mukaan uusia organisaatioita ja toimijoita, jotka ovat lisänneet tai aloittaneet rajat ylittävää yhteistyötä eri toimialoilla. Tämä on hyvä alku, mutta verkostoihin tarvitaan huomattavasti enemmän kiinnostuneita, jotta toivottu tavoite, Euroopan huipputasoa oleva kasvu ja kehitys, saavutetaan.

4. BOTHNIAN ARC:N TOIMINTASUUNNITELMA 2016

Yhteistyö yleisellä tasolla

Bothnian Arc kannustaa ja aktivoi toimijoita konkreettiseen rajat ylittävään yhteistyöhön verkostojen rakentamisen ja projektitoiminnan lisäämisen kautta. Pyritään mahdollisimman laajasti ja tehokkaasti hyödyntämään EU:n eri ohjelmat ja rahoitusinstrumentit.

Bothnian Arc kehittää ja vahvistaa tehtävänsä rajanylisen dialogin kohtauspaikkana. Bothnian Arc toimii aktiivisena toimijana rajanylisen alueellisen kiinnostuksen hyödyntämisessä ja alueen kehittymismahdollisuuksien edistämiseen tähtäävien aloitteiden tekijänä.

Kaikki toimenpiteet aloitetaan ja toteutetaan yhteistyössä muiden paikallisten, alueellisten ja kansallisten toimijoiden kanssa. Tällaisia toimijoita ovat kunnat, seutukunnat, maakuntaliitot, Tornionlaakson Neuvosto, koulutusorganisaatiot, kauppakamarit, yrittäjäorganisaatiot ja kuntainliitot, ym.

Tätä taustaa vasten Bothnian Arc toimii erityisesti seuraavilla alueilla:

4.1 Alueellisen yhteistyön lisääminen ja toimijoiden aktivoiminen

Saadaksemme tarpeeksi voimaa Perämerenkaaren kehittämistyöhön, on tärkeää, että mahdollisimman monia organisaatioita ja henkilöitä saadaan mukaan toteuttamaan Bothnian Arc:n ajamia visioita ja tavoitteita. Alla esitellään toimintoja, joilla saadaan useampi mukaan.

Järjestetään eri toimijoiden kanssa kohtaamisia ja seminaareja koko Perämerenkaaren alueella. Toimitusjohtaja vierailee säännöllisesti jäsenkunnissa/seutukunnissa ja informoi Bothnian Arc:n toiminnasta niin päättäjille kuin toimijoille sekä keskustelee jäsenkuntien kanssa yhteisistä toiminnoista. Jäsenkunnat/seutukunnat nimeävät vähintään yhden yhteyshenkilön, joka toimii aktiivisesti Perämerenkaaren alueen yhteistyössä. Näin saadaan eri toimijat tutustumaan entistä paremmin toisiinsa ja rakentamaan aktiivisemmin yhteistyötä.

Bothnian Arc työskentelee kehittääkseen yhteistyötä raja-alueen näkökulmasta koulutuksen, tutkimuksen ja ammattitaidon kehittämiseksi. Tämä toteutetaan tiiviissä yhteistyössä yliopistojen, ammattikorkeakoulujen ja muiden alueella toimivien koulutusta järjestävien tahojen kanssa.

Bothnian Arc toimii aktiivisesti olemassa olevien rajaesteiden poistamiseksi. Rajaesteet voivat olla myös asenteellisia. Rajaesteet vaikeuttavat ihmisten, yritysten ja palvelujen rajanylisen yhteistyön kehittämisyhtymyksiä.

Kerran vuodessa vuosikokouksen yhteydessä järjestetään jäsenkuntien/seutukuntien päättäjille, virkamiehille ja elinkeinoelämän edustajille suunnattu Perämerenkaari-foorumi.

Yhteistyötä muiden rajan yli työskentelevien yhteistyöorganisaatioiden kanssa syvennetään organisaatioille yhteisillä alueilla. Näihin keskeisiin verkostoihin osallistuu niin suuryrityksiä kuin pieniä ja keskisuuria yrityksiä, oppilaitoksia sekä julkinen sektori.

4.2 Edunvalvonta

Perämerenkaaren vahvan kehityksen jatkuminen vaatii, että politiikkaa EU-tasolla, Pohjoismaiden tasolla ja kansallisella tasolla muotoillaan ja kehitetään niin, että alueen kaikki voimavarat ja mahdollisuudet voidaan hyödyntää. Bothnian Arc yhdistyksellä on tässä tärkeä tehtävä tuoda esille tosiseikat ja perustelut tällaiselle politiikalle.

Bothnian Arc seuraa ja tukee perusrakenteisiin, liikenteeseen, ympäristöön ja fyysiseen suunnitteluun kohdistuvien strategisten panostusten kehitystyötä. Investoinnit eri liikennevaihtoehtoihin, jotka yhdistävät Perämerenkaaren alueen muuhun Eurooppaan ja Barentsin alueeseen, ovat välttämättömiä. Lisääntyvä kaivostoiminta edellyttää uusien ja parempien ratayhteyksien rakentamista. Perämeren merenkulkua ja sen kehittämismahdollisuuksia tuetaan. Myös energiakysymyksiin pyritään vaikuttamaan sillä alueemme energiatarve tulee tulevaisuudessa lisääntymään.

Edunvalvontaa tehdään mm. osallistumalla aktiivisesti verkostoihin ja konferensseihin, joissa voidaan esittää aluetamme koskevia tarpeita ja mielipiteitä.

Bothnian Arc ottaa aktiivisen roolin Itämeren ja Barentsin alueella siten, että Perämerenkaaren alue otetaan jatkossa paremmin huomioon Itämeren ja Barentsin alueen toiminnassa ja toiminnan suunnittelussa. Tavoitteena on, että Perämerenkaaren toimijat osallistuvat entistä aktiivisemmin Itämeren ja Barentsin alueella tapahtuvaan yhteistyöhön.

Bothnian Arc tiivistää yhteistyötä Pohjois-Norjan, Pohjoismaiden Ministerineuvoston, Euroopan Unionin sekä North Sweden ja North Finland Brysselin toimistojen kanssa.

On tärkeää olla myös osallisina verkostoissa, joita yrittäjäjärjestöt, kauppakamarit ja muut elinkeinoelämän yhteenliittymät ovat luoneet kansainvälistä toimintaa varten.

Bothnian Arc pyrkii aktiiviseen vuorovaikutukseen Euroopan Unionin innovatiivisten raja-alueiden kanssa. Bothnian Arc:n jäsenyyttä AEBR:ssä (Association of European Border Regions) hyödynnetään lisäämällä yhteistyötä muiden eurooppalaisten raja-alueiden kanssa. Yhdistys toimii myös aktiivisesti NSPA:n (Northern Sparsely Populated Areas Foresight) verkostossa.

4.3 Yritysten ja organisaatioiden yhteistyön aktivoiminen

Koko Perämerenkaaren alueen yksi keskeisistä kasvun mahdollisuuksista on yritysten ja elinkeinoelämän välisen rajanylisen yhteistyön lisääminen.

Bothnian Arc tulee yhdessä elinkeinoelämän eri toimijoiden kanssa luomaan kohtauspaikkoja yritysten verkostojen ja yhteistyön rakentamiseksi. Tapahtumista luodaan kansainvälisiä kun yrityksiä Norjasta, Venäjältä ja Itämerenalueelta kutsutaan mukaan.

Yritysten ja eri toimialaverkostojen sekä kulttuurin välisiä yhteistyömuotoja pyritään kehittämään alueen toimijoiden kanssa. Yrityksiä pyritään sitouttamaan verkostoihin ja hankkeisiin entistä enemmän.

Yritysten kehittämisen lisäksi nuorisotyöttömyys ja työvoimanliikkuvuus nousevat yhä useammin esille. Yhteistyötä yritysten ja oppilaitosten kanssa tarvitaan tämän vuoksi jatkossa entistä enemmän.

Aktivoidaan kehitysyrityksiä ja toimijoita yhteistyön lisäämiseen. Kaksi kertaa vuodessa järjestetään Perämerenkaaren elinkeinokehittäjien tapaaminen, johon jäsenkuntien/seutukuntien elinkeinoasioista vastaavat virkamiehet, yhteyshenkilöt, yrittäjäjärjestöt, kauppakamarit sekä alueen kehittämisorganisaatiot osallistuvat.

4.4 Strategisia kehittämistoimenpiteitä

Kehittämistyötä toteutetaan pääasiassa EU-hankkeiden avulla. On tärkeää saada alueellemme strategisesti tärkeitä toiminta-aloja tukevia tehokkaita kehittämissuunnitelmia. Näitä strategisesti tärkeitä aloja on mm. logistiikka, kaivos, energia, puu, teräs, ICT, matkailu ja kulttuuri sekä innovaatiojärjestelmät.

Bothnian Arc osallistuu aktiivisesti olemassa olevien hankkeiden toteuttamiseen ja on mukana aktivoimassa uusia hankkeita koko Perämerenkaaren alueella. Järjestetään erimuotoisia seminaareja ja keskustelutilaisuuksia eri yrityssektoreiden kesken yhteisten EU-hankkeiden käynnistämiseksi. Tämän lisäksi yhteistyötä Barentsin ja Itämeren alueiden suuntaan kehitetään.

Perämerenkaarella on meneillään koko ajan enemmän muiden toimijoiden käynnistämiä edistyksellisiä hankkeita ja hankkeiden suunnittelua. Myös erilaisten verkostojen yhteistyö on lisääntynyt. Bothnian Arc seuraa mielenkiinnolla näiden etenemistä. Bothnian Arc pyrkii hyvään yhteistyöhön ja yhteistyön laajentamiseen muiden rajanylisen alueellisten toimijoiden kanssa tehostaakseen rajanylisen yhteistyötä yhteisen alueen parhaaksi.

4.5 Markkinointi ja tiedottaminen

Perämerenkaaren alueesta on kehittymässä hyvää vauhtia yhtenäinen kokonaisuus missä aktiivisesti rakennetaan laajaa yhteistyötä. Yksi edellytys Perämerenkaaren kehittämistyön onnistumiselle on, että tietoa Perämerenkaaren alueesta ja siellä tapahtuvasta monipuolisesta yhteistyöstä levitetään. Tämä toteutetaan mm. seuraavin tavoin;

Kehitetään nettisivuja mihin kerätään tietoa koko Bothnian Arc:n alueelta. Sivuilta löytyy mm tietoa toiminnasta, meneillään olevista projekteista, tapahtumista, toimijoista ja alueesta.

Tehdään esittelymateriaalia, jota voidaan käyttää markkinointiin eri tilaisuuksissa ja tapahtumissa.

Bothnian Arc:n tiedottamista lisätään oman toiminta-alueen lisäksi Pohjoismaiden, EU:n sekä Itämeren ja Barentsin alueilla.

Pohjoisen-alueen medioita kannustetaan laajempaan yhteistyöhön. Tämän avulla tietoisuus alueesta lisääntyy.

Tavoitteena on, että mahdollisimman monet Perämerenkaaren alueen toimijat osallistuvat aktiivisesti Perämerenkaaren sisäiseen ja ulkoiseen markkinointiin.

5. TOTEUTTAMISEN VOIMAVARAT

Bothnian Arc:n toiminta rahoitetaan pääasiassa jäsenmaksuilla ja Pohjoismaiden Ministerineuvoston rahoituksella. EU-ohjelmat, maakuntaliitot, lääninhallitukset ovat myös mahdollisia toimintamme rahoittajia. Yhdistys pyrkii myös kattamaan osan kustannuksista myymällä osaamistaan rajan ylittävässä yhteistyössä hankkeille, organisaatioille, yrityksille ym.

Bothnian Arc voi hakea rahoitusta mm Interreg Pohjoinen ohjelmalta omiin hankkeisiin, mutta ensisijaisena tehtävänä on olla aloitteentekijänä ja tukijana, kun muut toimijat hakevat rahoitusta rajanylisiin hankkeisiin.

